

Latvijas
vides
aizsardzības
fonds

REstore
LIFE projekts

BALTUJAS KRĀSTI

PROJEKTA “DEGRADĒTO PURVU ATBILDĪGA APSAIMNIEKOŠANA UN ILGTSPĒJĪGA IZMANTOŠANA LATVIJĀ” (LIFE14 CCM/LV/001103)

IEINTERESĒTO PERSONU IDENTIFICĒŠANA UN TO IESAISTES STRATĒGIJA

2016.gada jūnijs

„Degradēto purvu atbildīga apsaimniekošana un ilgtspējīga izmantošana Latvijā”

LIFE REstore, LIFE14 CCM/LV/001103

SATURA RĀDĪTĀJS

SATURA RĀDĪTĀJS.....	2
IEVADS.....	3
1. PROJEKTĀ IEINTERESĒTĀS PERSONAS.....	5
1.1. Projekta realizācijā iesaistītās personas	5
1.2. Lielākās ietekmes organizācijas (Primary group).....	7
1.2.1. Valsts politiku veidojošās ministrijas ar kūdras lauku izstrādi saistītajās sfērās	7
1.2.2. Valsts pārvaldības iestādes.....	8
1.2.3. Projektā iesaistītās pašvaldības	8
1.2.4. Kūdras izstrādes lauku īpašnieki.....	9
1.2.5. Kūdras izmantošanā un saglabāšanā ieinteresētās asociācijas.....	9
1.3. Netiešās ietekmes organizācijas (Secondary group)	12
1.3.1. Valsts politiku veidojošās ministrijas.....	12
1.3.2. Pašvaldības	12
1.3.3. Valsts pārvaldības iestādes.....	13
1.3.4. Izglītības un pētniecības iestādes	14
1.3.5. Dažāda uzņēmējdarbība	14
1.4. Ieinteresētās organizācijas	15
1.4.1. Valsts pārvaldības iestādes.....	15
1.4.2. Plānošanas reģioni.....	15
1.4.3. Pašvaldības	16
1.4.4. Ārvalstu augstskolas	16
1.4.5. Biedrības, nevalstiskās organizācijas un sabiedrība	16
2. IEINTERESĒTO PERSONU IESAISTES STRATĒGIJA.....	20
2.1. Projekta realizācijā iesaistītās personas	20
2.2. Lielākās ietekmes organizācijas	20
2.3. Netiešās ietekmes organizācijas.....	21
2.4. Ieinteresētās organizācijas	21

IEVADS

Projekts „Degradēto purvu atbildīga apsaimniekošana un ilgtspējīga izmantošana Latvijā” ir atbalstīta LIFE 2014 – 2020 Klimata pārmaiņu mazināšanas programmas ietvaros.

Projekta “Degradēto purvu atbildīga apsaimniekošana un ilgtspējīga izmantošana Latvijā” galvenie mērķi ir:

- Aprobēt degradēto purvu SEG emisiju uzskaites metodoloģiju, kas balstīta uz lauka pētījumiem un ir saskaņā ar ANO starpvaldību ekspertu grupas klimata pārmaiņu (IPCC) pamatnostādņem par siltumnīcefekta gāzu uzskaiti.
- Veikt Latvijas degradēto purvu inventarizāciju, izstrādāt datubāzi, un nodrošināt sabiedrības piekļuvi datu izmantošanai.
- Izstrādāt lēmumu pieņemšanas atbalsta instrumentu degradēto purvu teritoriju atkārtotas izmantošanas plānošanai, kas nodrošinātu optimālu balansu starp bioloģiskās daudzveidības atjaunošanas aspektiem, ekonomiskā potenciāla ieguvumiem un SEG emisiju samazinājumu negatīvo klimata pārmaiņu ietekmes mazināšanai Latvijā ilgtermiņā.
- Atbalstīt politikas veidotājus, nodrošinot stratēģisku pamatu degradēto purvu ilgtspējīgas izmantošanas pieeju īstenošanai un ieviešanai Nacionālajā Kūdras stratēģijā.

Lai būtu iespējams pilnvērtīgi un kompleksi nodrošināt izvirzīto mērķu sasniegšanu, Projekta ietvaros ir paredzēta ilgstoša un plaša sadarbība ar dažādām organizācijām, valsts pārvaldes iestādēm, valsts uzņēmumiem, izglītības un pētniecības iestādēm u.c. ieinteresētajām personām. Mērķu sasniegšanai ir plānots visas Projektā ieinteresētās personas sadalīt četrās personu grupās, par pamatu ņemot to ieinteresētību Projektā, tā rezultātos un iespējās ietekmēt valsts politikas plānošanas dokumentus.

Pirmā ir Projekta realizācijā iesaistīto personu grupa. Šajā grupā ir iekļautas visas organizācijas, kas ir par Projekta realizāciju tieši atbildīgas – Dabas aizsardzības pārvalde, Biedrība „Baltijas krasti”, Latvijas kūdras ražotāju asociācija un Latvijas valsts mežzinātnes institūts „Silava”.

Nākamā personu grupa ir lielākās ietekmes organizācijas (**Primary group**). Tās ir organizācijas, kuras var tikt tieši ietekmētas vai to saimnieciskā darbība var tikt tieši ietekmēta ņemot vērā Projekta ietvaros sasniegtos rezultātus vai izdarītos secinājumus. Kā arī valsts pārvaldes iestādes, kuru kompetencē ir veikt nepieciešamās likumdošanas izmaiņas, ja tādas tiks identificētas. Kopumā šajā grupā ietilpst 15 dažādas iestādes un organizācijas.

Netiešās ietekmes personu grupa (**Secondary group**) ir personas, kurām ir liela ietekme uz projekta subjektu (purvi, kūdras lauki), bet šo organizāciju turpmāka pastāvēšana vai ikdienas darbība nav atkarīga no tā, kādi būs Projekta rezultāti vai secinājumi. Kopumā šajā grupā ietilpst vairāk ka 20 dažādas iestādes un organizācijas.

Ceturtā personu grupa ir ieinteresēto personu grupa. Šīs personas nav tieši saistītas ar Projekta subjektu (purvi, kūdras lauki), kā arī to darbība un pastāvēšanu neietekmēs projekta rezultāti un secinājumi, bet šīs personas var dot būtisku pienesumu Projekta labvēlīgai realizācijai, kā arī nodrošināt un veicināt projekta rezultātu un secinājumu tālāku izplatīšanu arī pēc Projekta realizācijas. Kopumā šajā grupā ietilpst vairāk kā 25 dažādas iestādes un organizācijas.

Zemāk ir dots visu iesaistīto personu detalizēts apraksts un analīze, kā arī identificēts pasākumu komplekss darbam ar katru no ieinteresēto personu grupām.

1. PROJEKTĀ IEINTERESĒTĀS PERSONAS

1.1. Projekta realizācijā iesaistītās personas

Projekta realizāciju nodrošina četras organizācijas, kas pēc saviem izveidošanas mērķiem ir atšķirīgas, bet kuras ir apvienojušās Projekta “Degradēto purvu atbildīga apsaimniekošana un ilgtspējīga attīstība Latvijā” izvirzīto mērķu sasniegšanā.

Projekta realizācijas galvenā (vadošā) persona ir **Dabas aizsardzības pārvalde**. Dabas aizsardzības pārvalde (DAP) ir tiešās valsts pārvaldes iestāde, kuras darbu vada LR Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrija. Dabas aizsardzības pārvalde strādā, lai saglabātu Latvijas dabas daudzveidību. DAP funkcijas ir īpaši aizsargājamo dabas teritoriju pārvaldīšana, valsts dabas aizsardzības politikas īstenošana, kompensāciju izmaksa par saimnieciskās darbības ierobežojumiem u.c. darbības. Projekta realizāciju nodrošinās sekojoši Dabas aizsardzības pārvaldes darbinieki.

Projekta vadītājs	Kaspars Pabērzs	kaspars.paberzs@daba.gov.lv
Projekta koordinators	Everita Zaķe-Kļaviņa	everita.zake-klavina@daba.gov.lv
Sabiedrisko attiecību speciāliste	Linda Kalniņa	linda.kalnina@daba.gov.lv
Biotopu eksperts	Laura Grīnberga	laura.grinberga@daba.gov.lv

Projekta realizācijā iesaistīta **biedrība “Baltijas krasti”**. Biedrība “Baltijas krasti” ir izveidota ar mērķi nodrošināt Baltijas jūras un Rīgas līča krasta zonas aizsardzību pret eroziju. Laika gaitā biedrības mērķi ir paplašinājušies, un šobrīd biedrības aktivitātes jau ir vērstas arī uz bioloģiskās daudzveidības palielināšanu, ekosistēmu novērtēšanu un citām līdzvērtīgām darbībām.

Projekta vadītājs	Juris Pētersons	balticoasts@gmail.com
Hidrotehniskais inženieris	Aldis Kasakovskis	aldis.kasakovskis@inbox.lv
Hidrotehniskais inženieris	Oļģerts Aleksāns	olgerts.aleksans@gmail.com
Vides speciālists/telpiskās plānošanas speciālista	Eva Gulbe	eva-gulbe@inbox.lv
Mitrāju eksperts	Māra Pakalne	mara.pakalne@lu.lv
Mitrāju eksperts	Gundega Freimane	gundega.freimane@gmail.com
Kūdras un augsnes eksperts	Juris Nusbaums	juris.nusbaums@gmail.com
Sociālekonomikas eksperts/statistisko datu analītiķis	Elīna Konstantinova	elina_konstantinova@inbox.lv

Latvijas kūdras ražotāju asociācija ir organizācija, kas apvieno Latvijas kūdras ražotājus, veicina kūdras ražošanas attīstību, kūdras resursu racionālu, videi draudzīgu un ilgtspējīgu

izmantošanu. Organizācija aizstāv savu biedru un nozares profesionālās un ekonomiskās intereses.

Projekta vadītāja	Ingrīda Krīgere	ingrida@peat.lv
Kūdras un augsnes eksperts	Laimdota Kalniņa	laimdota.kalnina@lu.lv

Ceturtais Projekta realizācijā iesaistītais biedrs ir **Latvijas Valsts mežzinātnes institūts "Silava"**. Silava ir Latvijas mežzinātnes centrs. Tā mērķis ir ar zinātniskām metodēm iegūt jaunas zināšanas un izstrādāt inovatīvas tehnoloģijas, lai sekmētu mežu nozares ilgtspējīgu attīstību un konkurētspēju.

Projekta vadītājs	Andis Lazdiņš	andis.lazdins@silava.lv
Projekta vadītāja	Arta Bārdule	arta.bardule@silava.lv
Projekta vadītāja	Zane Lībiete	zane.libiete@silava.lv
SEG analītiķis	Ieva Bebre	ieva.bebre@inbox.lv
SEG analītiķis	Toms Sarkanābols	toms.sarkanabols@silava.lv
SEG analītiķis	Ainārs Lupiķis	ainars.lupikis@silava.lv
SEG analītiķis	Aldis Butlers	aldis.butlers@silava.lv

Kā redzams no sniegtā nelielā projekta realizācijā iesaistīto personu apraksta, tad katra no organizācijām pārstāv savu nozari, tām pēc būtības ir atšķirīgi to izveidošanas mērķi, bet tās ir apvienojušās, lai kopīgi izstrādātu un lai kopīgi nolemtu par iespējamām labākajām degradēto kūdras purvu apsaimniekošanas iespējām.

1.2. Lielākās ietekmes organizācijas (Primary group)

Pie lielākās ietekmes organizācijām tiek iekļautas tās organizācijas, kuru līdzdalība Projekta iegūto aprēķinu un izdarīto secinājumu novērtēšanā vai aprobēšanā ir nozīmīga vai kuru darbība var tikt tieši ietekmēta no Projekta aktivitātēm. Tās ir organizācijas, kuru teritorijās atrodas projekta pilotteritorijas, vai kuras ir lielākās degradēto kūdras purvu īpašnieces Latvijā, vai kuras ir atbildīgas par normatīvo aktu izstrādi un pieņemšanu, vai kuras var nodrošināt kūdras purvu revitalizāciju un atbilstošāku izmantošanu nākotnē. Lielākās ietekmes organizāciju grupā ir identificētas sekojošas organizācijas:

1.2.1. Valsts politiku veidojošās ministrijas ar kūdras lauku izstrādi saistītajās sfērās

Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrija

Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrija (VARAM) ir vadošā valsts pārvaldes iestāde vides aizsardzības, reģionālās attīstības plānošanas un koordinācijas, pašvaldību attīstības un pārraudzības, teritorijas attīstības plānošanas un zemes pārvaldības un pašvaldību pakalpojumu pieejamībā, kā arī elektroniskās pārvaldes, informācijas sabiedrības un informācijas tehnoloģiju valsts pārvaldē jomā.

Ir vairāki VARAM departamenti, kuru atbildību joma ir saistīta ar Projekta mērķiem. Tie ir Vides aizsardzības departaments, Dabas aizsardzības departaments, Klimata pārmaiņu departaments, Reģionālās politikas departaments, Telpiskās plānošanas departaments un Pašvaldību departaments. Projekta realizācijas gaitā ir plānots cieši sadarboties ar šo departamentu vadošajiem speciālistiem, īpaši jomās, kas saistītas ar esošo politikas plānošanas dokumentu uzlabošanu vai jaunu dokumentu izstrādi.

Zemkopības ministrija

Zemkopības ministrija (ZM) ir vadošā valsts pārvaldes iestāde lauksaimniecības, mežsaimniecības un zivsaimniecības nozarē. Atšķirībā no VARAM, kuras darbība ir vērsta uz vides daudzveidības saglabāšanu un aizsardzību, ZM darbības jomas ir vērstas uz Latvijas zemju atbilstošu un pareizu apsaimniekošanu. Tā kā projekta ietvaros tiks izskatītas un izvērtētas ne tikai degradēto purvu renaturalizācijas, bet arī rekultivācijas iespējas tieši lauksaimnieciskās apstrādes jomā, tad vadošās valsts pārvaldes iestādes pārstāvju piesaistīšana projekta rezultātu un secinājumu izvērtēšanā ir nozīmīga to atbilstošai ieviešanai. Projekta gaitā ir plānots sadarboties ar Lauksaimniecības departamentu, Meža departamentu, Zivsaimniecības departamentu, Lauku attīstības atbalsta departamentu.

Ekonomikas ministrija

Ekonomikas ministrija (EM) izstrādā un īsteno tautsaimniecības strukturpolitiku, rūpniecības, būvniecības, enerģētikas, tūrisma, ārējās ekonomikas, iekšējā tirgus (precēm un pakalpojumiem), uzņēmējdarbības attīstības, investīciju, patērētāju tiesību aizsardzības politiku un citu politiku normatīvajos aktos noteiktajās jomās. Liela daļa EM pārraudzībā esošās politikas pārraudzības sfēras ir cieši saistītas ar kūdras izstrādes alternatīvām, piemēram, rūpniecība, būvniecība un enerģētika. Līdz ar šo projekta ietvaros, kā arī rezultātu

un secinājumu aprobēšanā ir plānots sadarboties ar Enerģijas tirgus un infrastruktūras departamentu, Atjaunojamo energoresursu un energoefektivitātes departamentu, būvniecības un mājokļu departamentu, Uzņēmējdarbības un konkurētspējas departamentu, Tautsaimniecības struktūrpolicies departamentu.

1.2.2. Valsts pārvaldības iestādes

VSIA „Latvijas vides, ģeoloģijas un meteoroloģijas centrs”

Valsts SIA „Latvijas vides, ģeoloģijas un meteoroloģijas centrs” (LVGMC) mērķis ir vides informācijas apkopošana, uzkrāšana un sniegšana sabiedrībai un valsts un pašvaldību institūcijām; vides monitoringa veikšana; zemes dzīļu resursu apzināšana un izvērtēšana; valstij piederošo bīstamo atkritumu apsaimniekošanas objektu apsaimniekošana; radioaktīvo atkritumu un kodolobjektu droša apsaimniekošana; līdzdalība valsts politikas īstenošanā ģeoloģijas, meteoroloģijas, klimatoloģijas, hidroloģijas, ūdens un gaisa kvalitātes, pārrobežu gaisa piesārņojuma ietekmes un radioaktīvo un bīstamo atkritumu apsaimniekošanas jomā.

LVGMC galvenie uzdevumi ģeoloģijas jomā ir nodrošināt valsti un tās iedzīvotājus ar ziņām par Latvijas zemes dzīlēm un tajā notiekošajiem procesiem. Šī mērķa īstenošanai centrs noteiktā kārtībā apkopo ģeoloģisko informāciju un nodrošina tās izmantošanu konkrētiem mērķiem. Informācijas uzkrāšanu centrā nodrošina Valsts ģeoloģijas fonds (VĢF). Šodien tā ir ievērojamākā ģeoloģisko datu glabātava Latvijā, kuras pakalpojumus izmanto valsts institūcijas un ģeoloģiska rakstura darbus izpildošas firmas, kā arī privātpersonas un izglītības iestādes.

Latvijas vides aizsardzības fonds

Latvijas vides aizsardzības fonds (LVAf) ir valsts budžeta līdzekļu kopums vides aizsardzības pasākumu un projektu īstenošanai. Fonda mērķis ir veicināt ilgtspējīgu tautsaimniecības attīstību, integrējot vides aizsardzības prasības visās tautsaimniecības nozarēs, lai nodrošinātu iedzīvotāju tiesības dzīvot kvalitatīvā vidē saskaņā ar valsts vides politikas pamatnostādņiem, kā arī pietiekamus pasākumus bioloģiskās daudzveidības saglabāšanai un ekosistēmu aizsardzībai. Fonda līdzekļu turētājs ir Latvijas vides aizsardzības fonda administrācija. Fonda līdzekļus veido valsts budžeta dotācija no vispārējiem ieņēmumiem likumā par valsts budžetu kārtējam gadam noteiktajā apmērā; personu, to skaitā ārvalstu personu, dāvinājumi, ziedojumi un ārvalstu finansiālā palīdzība.

LVAf ir viens no Projekta finansētājiem.

1.2.3. Projektā iesaistītās pašvaldības

Limbažu novads

Projekta ietvaros tiek paredzēts izstrādāt Laugas purva Dabas aizsardzības plānu. Laugas purvs daļēji atrodas Limbažu novadā. Lai sagatavotais dabas aizsardzības plāns ievērotu arī pašvaldības vajadzības un intereses, Projekta gaitā ir plānota cieša sadarbība ar Limbažu novada domi. Papildus Limbažu novada teritorijā atrodas Laugas purva kūdras izstrādes lauks, tāpēc projekta rezultāti Limbažu novada domei varētu būt svarīgi un nozīmīgi arī

saistībā ar iespējamajiem kūdras purva izmantošanas pasākumiem pēc aktīvās kūdra lauka izstrādes.

Krimuldas novads

Laugas purvs daļēji atrodas arī Krimuldas novada teritorijā. Līdzīgi, kā Limbažu novada domi, Projektā ir paredzēts iesaistīt arī Krimuldas novada domi.

Jelgavas novads

Jelgavas novada teritorijā atrodas Kaigu purvs, kas ir viena no paredzētajām projekta pilotteritorijām. Tā kā Kaigu purvā ir paredzēts realizēt vienu no degradēto purvu rekultivācijas plāniem, tad pašvaldības iesaistīšana varētu būt nozīmīga projekta mērķu sasniegšanā.

Citas pašvaldības

Pēc kūdras lauku inventarizācijas un precīzu pilotteritoriju vietu identificēšanas iespējams primārās ietekmes organizāciju skaitā iekļausies arī citas pašvaldības.

1.2.4. Kūdras izstrādes lauku īpašnieki

A/S „Latvijas valsts meži”

A/S „Latvijas valsts meži” pamatdarbība ir mežsaimniecība, kas ir uzņēmuma galvenais ieņēmumu avots. Līdztekus mežsaimniecībai LVM sniedz medību un rekreācijas pakalpojumus, ražo selekcionētas sēklas un stādus, piedāvā tirgū zemes dzīļu resursus: smilti, granti, kūdru.

LVM pārvalda un apsaimnieko 1,63 miljonus hektāru Latvijas Republikas zemes, tai skaitā 1,60 miljonus hektāru meža zemes, no kurām 1,41 miljoni hektāru ir mežs. LVM realizē valsts intereses meža apsaimniekošanā, nodrošinot meža vērtību saglabāšanu, palielināšanu un gūstot maksimāli iespējamus ienākumus īpašniekam – valstij. LVM pārvaldībā esošajās teritorijās atrodas lielākā daļa Latvijas purvu, kā arī izstrādē esošas un pagātnē izstrādāti kūdras lauki.

Latvijas valsts mežu īpašumā atrodas arī projekta pilotteritorija Laugas purvs. Ņemot vērā, ka šajā teritorijā ir paredzēts veikt renaturalizācijas darbus, tad purva īpašnieka iesaistīšana ir ļoti nozīmīga.

SIA “Rīgas meži”

Rīgas pilsētai vēsturiski pieder plaši meža īpašumi. Pašlaik Rīga ir lielākā mežu īpašiece Eiropas pilsētu vidū un trešais lielākais mežu īpašnieks Latvijā. Kopējā Rīgas pilsētas apsaimniekoto mežu platība ir 61 726,5 ha. Rīgas mežu teritorijās atrodas vairāki purvi, kā arī kūdras izstrādes vietas.

1.2.5. Kūdras izmantošanā un saglabāšanā ieinteresētās asociācijas

Kūdras rakšana ir plašākais un populārākais kūdras izstrādes veids. Tomēr tas var būt kā viens no kūdras purvu izmantošanas veidiem. Ar vien populārāka kļūst kūdras purvu

alternatīva izmantošana. Lai nodrošinātu plašāku informācijas un viedokļu apmaiņu, kā arī, lai tiktu ņemtas vērā citas ar kūdras purvu saimniecisku izmantošanu saistītās intereses, primārajā organizāciju sarakstā tiek iekļautas arī šīs sfēras pārstāvošās vadošās organizācijas - asociācijas.

Lauksaimnieku organizāciju sadarbības padome

Lauksaimnieku organizāciju sadarbības padome (LOSP) ir biedrība, kas apvieno valsts mēroga ražotāju un pārstrādātāju nevalstiskās organizācijas, kas aptver visu Latvijas teritoriju un visus ražošanas sektorus. Organizācija formulē vienotu lauksaimnieku viedokli ražotāju interešu aizstāvēbai un tālākām sarunām ar valsts pārvaldes institūcijām, kā arī citiem sadarbības partneriem.

Padomē var iestāties nacionāla mēroga lauksaimniekus pārstāvošas sabiedriskās organizācijas, kas ir gatavas darboties saskaņā ar organizācijas statūtiem. Šobrīd LOSP apvienot 55 ražotāju organizāciju, tai skaitā 7 daudznozaru organizācijas, 38 nozaru organizācijas un 10 asociētos biedrus. Ir izvērstā sadarbība ar teritoriāliem sadarbības partneriem - rajonu lauksaimnieku apvienībām. LOSP sevī iekļauj tādas biedrības un organizācijas kā:

Latvijas augļkopju asociācija

Latvijas Augļkopju asociācija (LAA) ir sabiedriska organizācija, kas apvieno ap 400 lielāko Latvijas augļkopju. Organizācijas mērķis ir palīdzēt augļkopjiem aktīvi piedalīties sev labvēlīgas lauksaimniecības politikas veidošanā, kā arī meklēt Latvijas dārzeņu produktiem noieta iespējas. Šajā asociācijā darbojas arī dzērveņu un melleņu audzētāji, kas ir identificēti, kā vieni no potenciālajiem degradēto kūdras lauku izmantotājiem.

Biedrība “Latvijas humusvielu ražotāju un patērētāju asociācija”

Humusvielas tiek ražotas no dabiskas un ekoloģiski tīras izejvielas – kūdras, kuras sastāvā ir liels skaits dažādu bioloģiski aktīvu vielu grupu – aminoskābes, ogļūdeņraži, fermenti, A un B vitamīni. Humusvielu ražošana var būt kā alternatīva vai blakusprodukts pie esošās purvu izstrādes.

Biedrība “Latvijas biomasas asociācija”

Biomasa ir organiskas izcelsmes resurss, kura enerģija ķīmiskās pārveides rezultātā tiek pārvērsta siltuma, mehāniskajā un elektriskajā enerģijā. Biomasu var izmantot dažādos veidos: bioenerģijā (iedalās: “biosiltums”, kas ir siltumenerģija un “bioelektrība” – elektroenerģija, kas tiek iegūta no biomasas), biokurināmais: visi kurināmie, kas tiek saražoti no biomasas, ieskaitot cieta kurināmo (skaidas, šķeldu, malku, granulas), šķidro (bioetanolu, biodīzeļdegvielu, bioeļļas) un gāzveida (biogāzi, ūdeņradi un citas gāzes). Citas izmantošanas iespējas: biomasu izmanto arī šķiedru un citu vielu ražošanai.

Latvijas biomasas asociācijas mērķi ir veicināt biokurināmo, tai skaitā koksnes izmantošanu enerģētikas nozarē; veicināt biokurināmo ražošanu; pārstāvēt un lobēt biokurināmā ražotājus, tādejādi veicināt Latvijas neatkarību enerģētikas nozarē, izmantojot vietējos pieejamos resursus.

Bieži vien veicot kūdras izstrādi netiek pilnībā veikta visu iespējamo resursu izmantošana. Viens no alternatīviem risinājumiem ir palikušās kūdras izmantošana enerģijas ražošanā.

Biedrība „Homoecos”

Biedrība „Homoecos” apvieno domubiedrus, kuriem ir svarīga līdzsvarota, cilvēku un planētas vajadzībām atbilstoša attīstība. Biedrības mērķis ir stiprināt sociālu kustību, kuras dalībnieki atbalsta zaļas idejas un kuri maina vai uzlabo savus ikdienas paradumus, lai dzīvotu videi un cilvēkiem draudzīgi.

Iedzīvotāji

Sagatavojot Laugas purva dabas aizsardzības plānu saskaņā ar Latvijas likumdošanas prasībām, plāna apspriešanā var piedalīties ikviena fiziska un juridiska persona. Šajā sakarā, kā atsevišķa personu kategorija, kas tieši iesaistīsies Projekta rezultātu apspriešanā un atbilstošu secinājumu izdarīšana būs iedzīvotāji, kas piedalīsies Laugas purva dabas aizsardzības plāna sabiedriskajā apspriešanā.

1.3. Netiešās ietekmes organizācijas (Secondary group)

Pie sekundārās ietekmes organizācijām tiek iekļautas tās organizācijas, kuru darbību tieši neietekmēs ne Projekta aktivitātes, ne projektā iegūtie secinājumi. Tomēr ir identificēts, ka šīs organizācijas, kuru darbība, izveidošanas mērķi, atbildības jomas, īpašumu piederība, intereses un citas aktivitātes ir cieši saistītas ar purviem, kūdras ieguvu vai degradētiem kūdras laukiem. Projekta ietvaros ir paredzēta regulāra šo personu informēšana gan par projektu, tā nozīmīgumu un iegūtajiem secinājumiem, gan arī veicināts un paaugstināts šo personu izglītības līmenis. Šīs ir organizācijas, kas negūst tiešu labumu ne no projekta, ne no kūdras ieguves un apstrādes, bet ir nozīmīgas un svarīgas atbilstošas valsts politikas veidošanā, jaunu risinājumu izstrādē un purvu ekosistēmas saglabāšanā.

1.3.1. Valsts politiku veidojošās ministrijas

Finanšu ministrija

Finanšu ministrija ir vadošā valsts pārvaldes iestāde finanšu nozarē. Tās galvenie uzdevumi ir izstrādāt finanšu politiku, organizēt un koordinēt finanšu politikas īstenošanu un veikt citas ārējos normatīvajos aktos noteiktās funkcijas. Tā kā purvi, kūdra un kūdras ieguve, kā arī ar to saistītās uzņēmējdarbības sfēras ir nozīmīga daļa Latvijas tautsaimniecībā, tad vadošās valsts iestādes finanšu nozarē iesaistīšana un regulāra informēšana ir nepieciešama projekta labāku rezultātu sasniegšanai.

Labklājības ministrija

Labklājības ministrija ir vadošā valsts pārvaldes iestāde darba, sociālās aizsardzības, bērnu tiesību aizsardzības, bērnu un ģimenes tiesību, kā arī personu ar invaliditāti vienlīdzīgu iespēju un dzimumu līdztiesības jomā. Tā kā kūdras ieguvē un ar to izplatīšanu un tirdzniecību saistītajās jomās tiek nodarbināti vairāki simti cilvēku, tad vadošās iestādes darba aizsardzības, sociālās aizsardzības un dzimumu līdztiesības jomā ir vēlama.

Izglītības un zinātnes ministrija

Izglītības un zinātnes ministrija ir vadošā valsts pārvaldes iestāde izglītības un zinātnes nozarē, kā arī sporta, jaunatnes un valsts valodas politikas jomā. Purvu un kūdras lauku ilgtermiņa atbilstoša izmantošana Latvijā uz šo brīdi nav pilnība izvērtēta no vides saglabāšanas, kā arī derīgo izrakteņu izmantošanas viedokļa. Papildus arī bērnu un jauniešu izglītošana par purvu ekosistēmas nozīmīgumu un lomu klimata izmaiņu jomā ir nozīmīgs uzdevums ilgtspējīgai purvu izmantošanai Latvijā. Vadošās iestādes izglītības un zinātnes joma var dot būtisku ieguvumu gan uzlabojot vispārējo zināšanu un izglītības līmeni, gan piesaistot jaunus zinātniekus un finansējumu jomas attīstībai.

1.3.2. Pašvaldības

Citu Latvijas pašvaldību (kurās nav projekta pilotteritoriju, bet kurās ir kūdras izstrādes lauki, degradēti kūdras lauki un purvi, kuros potenciāli varētu notikt kūdras izstrāde) iesaistīšana projekta realizācijā un informēšana par iegūtajiem rezultātiem ir ļoti nozīmīga atbilstoši

ilgtermiņa purvu un esošu kūdras lauku ieguvē. Pašvaldības ir vienas no tām, kas saskaņo purva teritoriju izmantošanu kūdras ieguvei un saskaņo arī izstrādāto kūdras purvu renaturalizācijas vai revitalizācijas projektus. Pašvaldības pārstāvju zināšanas un pieredze ar kūdras purvu izmantošanu saistītajos jautājumos ir zemas, tāpēc to izglītošana būtiski palielinātu kompetentu un izsvērtu lēmumu pieņemšanu atbildīgos brīžos.

1.3.3. Valsts pārvaldības iestādes

Valsts meža dienests

Valsts meža dienests ir zemkopības ministra padotībā esoša valsts pārvaldes iestāde, kas atbild par meža politikas realizāciju visā Latvijas teritorijā, uzrauga normatīvo aktu ievērošanu, realizē atbalsta programmas ilgtspējīgas mežsaimniecības nodrošināšanai. Valsts meža dienesta galvenās funkcijas ir uzraudzīt meža apsaimniekošanu, izmantošanu un medības reglamentējošo normatīvo aktu ievērošanu. Valsts meža dienesta funkciju izpildi un pakalpojumus meža īpašniekiem un tiesiskajiem valdītājiem nodrošina Valsts meža dienesta centrālā administrācija un virsmežniecības.

Valsts vides dienests

Valsts vides dienests (VVD) ir Vides un reģionālās attīstības ministra pakļautībā esoša tiešās pārvaldes iestāde. VVD darbības mērķis ir nodrošināt, lai tiktu ievēroti normatīvie akti vides aizsardzības, radiācijas drošības un kodoldrošības un dabas resursu izmantošanas jomā, kā arī veicināt dabas resursu un enerģijas ilgtspējīgu izmantošanu.

Vides pārraudzības valsts birojs

Vides pārraudzības valsts biroja (VPVB) darbības pamatmērķis ir novērst vai samazināt fizisko vai juridisko personu darbības nelabvēlīgo ietekmi uz vidi. Biroja galvenie uzdevumi ir veikt paredzēto darbību ietekmes uz vidi novērtēšanu; pārraudzīt stratēģiskā ietekmes uz vidi novērtējuma veikšanu, novērtēt rūpniecisko avāriju risku un pasākumus tā samazināšanai, veikt ar A un B kategorijas piesārņojošām darbībām saistīto atļauju izsniegšanu un citi uzdevumi.

Lauku atbalsta dienests

Lauku atbalsta dienests (LAD) atrodas Zemkopības ministrijas padotībā un ir valsts tiešās pārvaldes iestāde, kas ir atbildīga par vienotu valsts un Eiropas Savienības (ES) atbalsta politikas īstenošanu Latvijā, uzrauga normatīvo aktu ievērošanu lauksaimniecības jomā un pilda citas ar lauksaimniecības un lauku atbalsta politikas realizāciju saistītas funkcijas.

Latvijas investīciju un attīstības aģentūra

Latvijas Investīciju un attīstības aģentūra (LIAA) ir ekonomikas ministra pakļautībā esoša tiešās pārvaldes iestāde. LIAA pakalpojumu klāsts ir ļoti plašs – sākot ar informāciju par uzņēmējdarbības uzsākšanu, dažādām valsts atbalsta programmām un finansējuma piesaistes iespējām, un beidzot ar atbalstu uzņēmējiem, kas vēlas uzsākt eksportu un meklē sadarbības partnerus ārvalstīs.

1.3.4. Izglītības un pētniecības iestādes

Latvijas Universitāte (LU), Rīgas Tehniskā universitāte (RTU), Latvijas lauksaimniecības universitāte (LLU), Ventspils augstskola (VU) un Daugavpils augstskola (DU) ir vadošās Latvijas augstākās izglītības iestādes, kurām gan studiju priekšmeti, gan pētnieciskā un zinātniskā darbība var būt saistīta ar purviem vai kūdras ieguvi. Projekta ietvaros ir plānots piesaistīt šo universitāšu mācībspēkus vai studentus, kuriem ir papildus interese par projekta mērķiem un sniegt tiem papildus informāciju par kūdras izmantošanu un degradēto kūdras lauku atbilstošu apsaimniekošanu.

Latvijas valsts augļkopības institūts

Institūts ir vadošā zinātniskā institūcija Latvijas augļkopības nozarē. Tas izveidojies par Latvijas augļkopības zinātnes centru, kur tiek veikti nozarei aktuāli un prioritāri zinātniskie pētījumi. Pētījumu rezultāti rekomendāciju, jaunu produktu vai inovatīvu tehnoloģiju veidā regulāri tiek nodoti Latvijas komercaugļkopjiem un pārtikas ražošanas uzņēmumiem, cieši sadarbojoties ar Latvijas Augļkopju Asociāciju (LAA), publicējot rakstus nozares žurnālos un izdodot grāmatas. Kopš neatkarīgas zinātniskās institūcijas izveidošanas Institūta darbība attīstījusies zinātniskās darbības augļkopības un veselīgas pārtikas jomā, Latvijas augļu koku, ogulāju un ceriņu ģenētisko resursu aizsardzības un to ilgtspējīgas izmantošanas jomā, kā arī sadarbības ar Latvijas lauksaimniecības nozares interešu grupām un atsevišķiem uzņēmumiem augļkopības un veselīgas pārtikas ražošanas jomās.

Pētnieciskā jaunsaimniecība

Pētnieciskā jaunsaimniecība "Gundegas" ir Latvijā vienīgā saimniecība, kas deklarējusi un realizē izpēti un tehnoloģiju attīstīšanas darbus laukos. Saimniecības attīstība pamatojas uz pašu nopelnīto līdzekļu ieguldīšanu pētījumos un tehnoloģiju, aparātu attīstīšanā, jo Latvijā likumi nepieļauj valsts finansējumu tieši zinātnes attīstīšanas subjektam – zinātniekam, bet tikai lielām zinātniskām institūcijām ar vismaz 5 zinātņu doktoriem. Saimniecības galvenie darba virzieni - Dižbrūkleņu (lielogu dzērveņu) audzēšanas tehnoloģija kūdras purvos (arī Latvijā izaudzētās šķirnes) un audzēšanas attīstība 13 rajonos, piesaistot ASV Zemkopības departamenta un turienes zinātnieku, speciālistu palīdzību, - dažādu ogu jaunas pārstrādes tehnoloģijas un zemniekam pieejamu aparātu konstruēšana u.c.

1.3.5. Dažāda uzņēmējdarbība

Lauksaimniecības uzņēmumi, t.sk. ogu audzētāju uzņēmumi

Latvijā ir daudz un dažādi uzņēmumi, kas pēc uzņēmējdarbības formas parasti ir zemnieku saimniecības, kas nodarbojas ar dažādas lauksaimnieciskās produkcijas ražošanu. Populārākais lauksaimnieciskās produkcijas veids ir dažādu graudaugu un kartupeļu audzēšana. Tomēr ar vien vairāk un pamanāmākas parādās dažādas ar lauksaimniecisko darbību saistīti uzņēmumi, kur produkcijas ražošanā un sortimenta dažādības palielināšana kūdra un tās produkti var izrādīties nepieciešams papildus ieguvums.

Enerģētikas uzņēmumi

Latvijā ir daudz enerģētikas ražošanas uzņēmumi, kas pārsvarā nodarbojas ar siltumenerģijas ražošanu. Šie uzņēmumi galvenokārt ir novietoti pie lielām apdzīvotām vietām un tie nodrošina siltumenerģijas ražošanu izmantojot gāzi, malku vai šķeldu. Tehniski ir iespējams, ka esošai izmantošanai mazvērtīgākā kūdra varētu būt alternatīvs apkures avots. Tomēr, lai izvirzītu šādus pieņēmumus, sākotnēji projekta ietvaros tiks noskaidrots vai kūdras izmantošana apkurei ir ekonomiski pamatota un vai enerģijas ražošanas uzņēmumi ir ieinteresēti to darīt.

1.4. Ieinteresētās organizācijas

Ieinteresētās organizācijas ir tādas organizācijas, kuras netiks tieši iespaidotas ne no projekta rezultātiem, ne tās ir tieši atbildīgas par politikas plānošanas dokumentu izstrādi. Tomēr šo organizāciju pārstāvjiem varētu būt tālejošāki plāni, mērķi un nepieciešamība papildus izglītoties sfērās, kuras detalizēti tiks pētītas projekta ietvaros. Arī Projektā veiktās darbības, iegūtie secinājumi vai rezultāti šo organizāciju pārstāvjiem varētu būt interesanti, kā arī ir sagaidāms, ka šīs jomas pārstāvji spēs dot visdažādākos ierosinājumus Projekta rezultātu dažādošanā un interpretācijā.

1.4.1. Valsts pārvaldības iestādes

Valsts reģionālās attīstības aģentūras

Valsts reģionālās attīstības aģentūras ir valsts pārvaldes iestāde. Tās mērķis ir īstenot atbalsta pasākumus līdzsvarotai valsts reģionālajai attīstībai, nodrošinot normatīvajos aktos deleģēto valsts, Eiropas Savienības fondu un citu finanšu instrumentu ieviešanu, valsts un pašvaldību elektroniskās pārvaldes attīstību, analītisko darbību, kā arī administratīvo atbalstu starptautisko programmu sekretariātiem.

Latvijas valsts agrārās ekonomikas institūts

Latvijas Valsts agrārās ekonomikas institūts ir valsts zinātniskais institūts – atvasināta publiska persona. Zemkopības ministra pārraudzībā esoša valsts zinātniska institūcija ar autonomu kompetenci. Institūta **darbības mērķis** ir veikt zinātnisko pētniecību sociālo zinātņu nozarē (ekonomikas, socioloģijas, vides ekonomikas, pārtikas ekonomikas, vadībzinātņu u.tml. apakšnozarēs) un, pamatojoties uz zinātniskās pētniecības darbā gūto objektīvo informāciju par Latvijas tautsaimniecības, it īpaši lauku un lauksaimniecības, kā arī pārtikas ražošanas nozares attīstības procesiem Latvijā, veicināt Latvijas ilgtspējīgu attīstību, tai skaitā lauku ekonomisko un sociālo izaugsmi, lauksaimniecības un pārtikas produktu tirgus attīstību.

1.4.2. Plānošanas reģioni

Saskaņā ar Reģionālās attīstības likumu, Latvijā ir izveidoti pieci plānošanas reģioni – Kurzemes plānošanas reģions, Latgales plānošanas reģions, Rīgas plānošanas reģions, Vidzemes plānošanas reģions un Zemgales plānošanas reģions. Plānošanas reģiona kompetence ir nodrošināt reģiona attīstības plānošanu, koordināciju, pašvaldību un citu

valsts pārvaldes iestāžu sadarbību. Plānošanas reģions ir atvasināta publiska persona. Tās lēmējorgāns ir Plānošanas reģiona attīstības padome.

1.4.3. Pašvaldības

Citu Latvijas pašvaldību (kurās nav projekta pilotteritoriju, kurās nav arī kūdras izstrādes lauki, nav degradēti kūdras lauki, bet ir purvi, kuros potenciāli varētu notikt kūdras izstrāde) iesaistīšana projekta informēšanā par iegūtajiem rezultātiem ir nozīmīga ilgtermiņā purva teritoriju apsaimniekošanā. Pašvaldības ir vienas no tām, kas saskaņo purva teritoriju izmantošanu kūdras ieguvei un saskaņo arī izstrādāto kūdras purvu renaturalizācijas vai revitalizācijas projektus.

1.4.4. Ārvalstu augstskolas

Tallinas, Viļņas, Klaipēdas un Tartu universitātes ir Latvijas valstij tuvākās ārzemju universitātes. Laika gaitā ir izveidojusies cieša sadarbība ar šo universitāšu mācībspēkiem, ir zināma šo universitāšu darbošanās ar Projektu saistītajās jomās, kā arī universitāšu ietvaros tiek risināti līdzīgi reģionālās nozīmes vides saglabāšanas un attīstības jautājumi. Ciešāka savstarpēja sadarbība, draudzība un informācijas apmaiņa stiprina un bagātina mūsu kopējo pieredzi un paver jaunas iespējas.

1.4.5. Biedrības, nevalstiskās organizācijas un sabiedrība

Biedrība “Vides aizsardzības klubs”

Vides aizsardzības klubs (VAK) ir brīvprātīga un neatkarīga organizācija, kas darbojas saskaņā ar saviem Statūtiem un Programmu. Vides Aizsardzības klubs ir vecākā dabas aizsardzības nevalstiskā organizācija Latvijā. Šobrīd VAK aktīvi iestājas par vides jautājumiem to visplašākajā nozīmē, kas ietver gan bioloģisko daudzveidību, gan īpaši aizsargājamo dabas teritoriju uzraudzību un iniciatīvas jaunu īpaši aizsargājamo teritoriju dibināšanā, gan sabiedrības tiesību uz dzīvi tīrā vidē aizstāvību. VAK apvieno domubiedrus ar kopējām interesēm par vides aizsardzību un sakopšanu, ar vidi saprotot dabu, sociālo un garīgo vidi. VAK sadarbojas ar tām kustībām, organizācijām un biedrībām, kuru darbība sakrīt ar VAK mērķiem un uzdevumiem. VAK apzinās sevi kā daļu no pasaules zaļās kustības.

Biedrība “Latvijas bioloģiskās lauksaimniecības asociācija”

Biedrība “Latvijas Bioloģiskās lauksaimniecības asociācija” (LBLA) dibināta 1995.gadā un ir profesionāla organizācija, kurā apvienojušies tīras vides saglabātāji, bioloģiskā lauksaimniecībā strādājošie un “zaļā” dzīves veida atbalstītāji. Asociācija apvieno 15 reģionālās nodaļas un 13 nozaru pārstāvjus. 2015. gada janvārī biedrībā reģistrēti 1312 biedri. LBLA ir Lauksaimnieku organizāciju sadarbības padomes (LOSP) biedrs, darbojās Zemkopības ministrijas Lauksaimnieku nevalstisko organizāciju Konsultatīvajā padomē un Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrijas Vides konsultatīvajā padomē, kā arī ir starptautiskās organizācijas IFOAM EU biedrs.

Biedrība “Balta daba”

Biedrība „BALTA DABA” ir dibināta 2010.gadā ar mērķi veicināt sabiedrības iesaistīšanos dabas un kultūras vērtību saglabāšanā un atjaunošanā. Mēs sapņojam dzīvot valstī, kuras cilvēki necenšas dabu pakļaut un uzvarēt, bet gan smeļas no tās iedvesmu, padomu un

prieku. Mēs ticam, ka daba ir balta – patiesa, mierīga un brīva. Jau vēsturiski esam balti, dzīvojot baltu zemē. Mēs ļoti ceram, ka arī nākamās paaudzes ieraudzīs baltu dabu.

NVO “Zaļā brīvība”

„Zaļā brīvība” (ZB) ir sabiedriska vides aizsardzības organizācija, kas dibināta 1993. gadā kā Vides aizsardzības kluba Zaļā bibliotēka un pārrēģistrēta 2000. gadā kā “Zaļā brīvība”. Šeit pulcējas domājošie un taisnīgumu meklējošie. NVO „Zaļā brīvība” mērķis ir tīstīt sabiedrību, kura dzīvo saskaņā ar sevi un apkārtējo vidi. Vienas no ZB šī brīža galvenajām darbības sfērām ir ilgtspējīga attīstība, videi draudzīgs patēriņš un ražošana, kā arī klimats un enerģija.

Vides izglītības fonds

Vides izglītības fonds (VIF) ir dibināts ar mērķi veicināt ilgtspējīgu attīstību ar vides izglītības palīdzību. VIF pamataktivitātes ir saistītas ar pasaules vadošās vides izglītības organizācijas Foundation for Environmental Education (FEE International) programmu īstenošanu Latvijā. Dalība FEE International sniedz VIF gan ekskluzīvas tiesības īstenot tās starptautiskās programmas un aktivitātes vides izglītībā Latvijā, gan arī uzliek striktus administratīvos un kvalitātes kritērijus. Latvijā fonds kopš 1998. gada ir spējis nodrošināt visu FEE International programmu - Ekoskolas, Jaunie vides reportieri, Zilais karogs, Zaļā atslēga un Izzini mežu – darbību un attīstīšanu. Katra no tām savā jomā ierindojas starp redzamākajām sabiedriskajām iniciatīvām Latvijā.

VIF arī ir attīstījis un īsteno daudzveidīgas nacionālā līmeņa vides izglītības aktivitātes un projektus, cieši sadarbojoties ar vides aizsardzībā ieinteresētajām organizācijām un institūcijām un veicinot starpsektoru sadarbību ilgtspējīgai attīstībai

Latvijas dabas fonds

Latvijas Dabas fonda misija ir Latvijas dabas daudzveidības saglabāšana. Lai to īstenotu, fonds darbojas dabas aizsardzības praktiskajā nodrošināšanā un sabiedrības izglītošanā par dabas daudzveidības nozīmi. Latvijas Dabas fonds darbojas 5 programmās: dabas aizsardzības politika, sabiedrība un dabas izglītība, bioloģiskā daudzveidība un ekosistēmas, aizsargājamas sugas un biotopi, īpaši aizsargājamas dabas teritorijas.

Pasaules dabas fonds

Pasaules Dabas Fonda mērķis ir dabas aizsardzība, lai saglabātu ģenētisko, sugu un ekosistēmu daudzveidību, nodrošinātu atjaunojamo dabas resursu nenoplicinošu izmantošanu tagad un nākotnē, palīdzētu samazināt piesārņojumu un dabas resursu un enerģijas izšķērdīgu patēriņu. Mūsu misija – veidot nākotni, kurā cilvēki un daba dzīvo harmonijā.

Latvijas pašvaldību savienība

Latvijas Pašvaldību savienība (LPS) ir biedrība, kas uz brīvprātības principiem apvieno Latvijas Republikas novadu un republikas pilsētu pašvaldības. Saskaņā ar likuma "Par pašvaldībām" LPS ir tiesīga pārstāvēt pašvaldības to sarunās ar Ministru kabinetu. LPS biedri ir 118 Latvijas pašvaldības. LPS galvenie mērķi ir pašvaldību politikas veidošana Latvijā, pašvaldību kopīgo problēmu risināšana un pašvaldību interešu aizstāvēšana.

Latvijas tirdzniecības un rūpniecības kamera

Latvijas Tirdzniecības un rūpniecības kamera (LTRK) ir brīvprātīga, politiski neitrāla biedrība, kurā apvienojušies visu Latvijas reģionu un tautsaimniecības nozaru mikro, mazie, vidējie un lielle uzņēmumi. Pēc biedru skaita LTRK ir lielākā uzņēmēju nevalstiskā organizācija, kura apvieno 1 367 uzņēmumus, 47 nozaru asociācijas, 9 pilsētu uzņēmēju klubus un 11 citas uzņēmēju apvienības. LTRK pārstāv uzņēmēju intereses valsts un pašvaldību institūcijās, kā arī sniedz pakalpojumus, lai Latvijā būtu izcili uzņēmumi, izcilā uzņēmējdarbības vidē. LTRK darbojas trīs jomās: 1) uzņēmējdarbības vide 2) uzņēmumu konkurētspēja 3) eksports.

LTRK ir pilntiesīga starptautiskā tirdzniecības un rūpniecības kameru tīklojuma Eiropas Tirdzniecības un rūpniecības kameru asociācijas (EUROCHAMBRES) un Starptautiskās Tirdzniecības palātas (ICC) - biedre.

Latvijas darba devēju konfederācija

Latvijas Darba devēju konfederācija (LDDK) ir lielākā darba devējus pārstāvošā organizācija Latvijā. LDDK ir dibināta 1993.gadā un tās biedri nodarbina 43% Latvijas darba ņēmēju. LDDK ir sociāli – ekonomisko sarunu partneris Saeimai, Ministru kabinetam un Latvijas Brīvo arodbiedrību savienībai. LDDK misija ir veidot Latvijas uzņēmējdarbību atbalstošu vidi, veicinot uzņēmēju konkurētspēju un pārstāvēt darba devējus sociālā dialoga ietvaros nacionālā, Eiropas Savienības un starptautiskā līmenī.

Vides konsultatīvā padome

Vides konsultatīvā padome (turpmāk - padome) ir konsultatīva koordinējoša institūcija, kuras darbības mērķis ir veicināt sabiedrības līdzdalību vides politikas izstrādē un īstenošanā. Padomes funkcijas ir sekmēt normatīvo aktu un politikas plānošanas dokumentu sagatavošanu jautājumos, kas skar vides politiku, kā arī veicināt sadarbību un informācijas apmaiņu vides jomā starp atsevišķām personām un sabiedrību kopumā, kā arī valsts iestādēm un pašvaldībām. Padome ir izveidota saskaņā ar atbilstošajiem MK noteikumiem.

Vides izglītotāju asociācija

Vides izglītotāju asociācija (VIA) ir dibināta 1995.gadā. Asociācija pulcina domubiedrus, kuri jūt vajadzību izglītot sabiedrību par vidi, ļaujot tai iesaistīties praktiskā vides aizsardzībā, nodrošinot tiešu pieredzi par apkārtējo pasauli. Darbību plāno un vada VIA valde. Asociācijā darbojas ne tikai skolu un pirmskolu iestāžu pedagogi, bet ikviens, kuram ir interese par vides izglītību.

ANO pārtikas un lauksaimniecības organizācija

ANO Pārtikas un lauksaimniecības organizācijas (FAO) mērķis ir nabadzības mazināšana ar lauksaimniecības attīstības sekmēšanu, veicinot veselīgas un drošas pārtikas ražošanu attīstības valstīs un sekmējot dzīves kvalitātes uzlabošanu nabadzīgajos lauku apvidos visā pasaulē. Pārtikas un lauksaimniecības organizācija ir ANO vadošā aģentūra, kuras mērķis ir globāli sekmēt lauku attīstību, lauksaimniecību, mežsaimniecību un zivsaimniecību. FAO ir 183 dalībvalstis un viena dalīborganizācija – Eiropas Savienība. Latvija ir FAO locekle kopš 1991. gada. Kā dalībvalstij, tai ir iespēja saņemt tehnisko palīdzību ar organizācijas darbību saistītu sektoru kapacitātes stiprināšanai. FAO atbalstītie projekti var tikt sadalīti

nacionālajos (kur palīdzība tiek fokusēta uz noteikta sektora attīstību Latvijā), reģionālajos (kur Latvija ir viena no projekta seņēmējvalstīm), un TeleFood Speciālā fonda projektos.

Studenti

LIFE projekta “Degradēto purvu atbildīga apsaimniekošana un ilgtspējīga izmantošana Latvijā” ietvaros ir plānots veikt vairākas redzamas un nozīmīgas atklātas aktivitātes. Tiek plānots, ka šajās aktivitātēs tiks iesaistīti LR augstskolās studējoši studenti, kuru izvēlēta mācību programma ir saistīta ar Projekta tēmām. Šādi tiek nodrošināta iespēja studentiem ne tikai teorētiski apgūt mācību vielu, bet piedalīties arī praktiskās darbībās un sekot līdzī reāliem notikumiem.

Sabiedrība

LIFE projekta “Degradēto purvu atbildīga apsaimniekošana un ilgtspējīga izmantošana Latvijā” ietvaros ir plānots veikt sabiedrības informēšanas kampaņas vairākās jomās. Tas tiks veikts gan izpildot atsevišķas konkrētas projekta aktivitātes (Laugas purva dabas aizsardzības plāna sabiedriskā apspriešana), gan veicot vispārīgu sabiedrības informēšanu t.sk. sagatavojot publikācijas un filmas.

2. IEINTERESĒTO PERSONU IESAISTES STRATĒGIJA

Sadarbības veidošanā ar ieinteresētajām pusēm tiks ievēroti sekojoši principi – atklātība, vienlīdzība, informācijas pieejamība, divvirzienu komunikācija, savstarpēja uzticēšanās un proaktīva līdzdalība. LIFE REstore projekta uzdevums ir nodrošināt mērķauditorijas līdzdalību tām atbilstošajās projekta aktivitātēs un sekmēt apmierinātību ar sasniegtajiem rezultātiem. Šajā nodaļā ir komunikācijas vēstījumi, informācijas kanāli un komunikācijas forma.

2.1. Projekta realizācijā iesaistītās personas

Projekta realizācijā iesaistītās četras organizācijas projekta mērķa sasniegšanai un uzdevumu izpildei ikdienā darbojas pastāvīgi, bet regulāri tiek nodrošināta kopīga informācijas apmaiņa, zināšanu un pieredzes pārnese, kā arī sadarbība pēc vienas shēmas.

Projekta realizācijā iesaistītās personas sadarbojas atbilstoši sistēmas aprakstam, kas sniegts Projekta partneru Kvalitātes nodrošināšanas pamatnostādņēs 2015.-2019.gadam.

2.2. Lielākās ietekmes organizācijas

Projekta ietvaros tiek plānota cieša un regulāra informācijas apmaiņa ar visām lielākās ietekmes organizācijām. Projekta ietvaros tiek plānots, ka visu lielākās ietekmes organizāciju pārstāvji vienu reizi gadā tiks aicināti uz kopīgu semināru, kura ietvaros LIFE REstore projekts sniegs informāciju par nozīmīgākajiem paveiktajiem darbiem un iegūtajiem secinājumiem. Semināram dalībnieku skaits būs ~25 cilvēki. Semināru galvenais mērķis būtu diskusijas un viedokļu apmaiņas nodrošināšana par izvirzītām semināra tēmām.

Jau sagatavojot Projekta pieteikumu tika aprakstīts, ka degradēto purvu atjaunošana un purvu biotopu vispārēja aizsardzība no to degradācijas nesakrīt ar purvu lielo ekonomiskās izmantošanas potenciālu. Tāpēc dažādo organizāciju kopīgā diskusijā tiek veikta savstarpēja informēšana un izglītošana par organizāciju tālāko skatījumu attiecībā uz purvu biotopu aizsardzību un izmantošanu, kā arī, tiek sniegta pilnvērtīga informācija valsts politikas veidotājiem, lai nodrošinātu vienotu valstisku pieeju gan purvu biotopu aizsardzībā, gan to atbilstošā, ilgtermiņa ekspluatācijā. Projekta LIFE REstore partneru mērķis šiem semināriem būs nodrošināt pilnvērtīgu, objektīvu un vienādu informācijas pieejamību visiem sarunu partneriem, lai izdarītie secinājumi un pieņemtie lēmumi tiktu balstīti uz visaptverošas un patiesas informācijas izpratni.

Iespējamie lielākās ietekmes organizāciju semināru organizēšanas laika termiņi varētu būt: 2017.g. I ceturksnis, 2018.g. I ceturksnis un 2019.g. I ceturksnis.

Papildus saskaņā ar LIFE programmas prasībām, projektam LIFE REstore 2016.gada 18.maijā ir izveidota projekta uzraudzības grupa. Uzraudzības grupā ir iekļauti pārstāvji no astoņām

dažādām organizācijām, kas identificētas kā lielākās ietekmes organizācijas un kuras pārstāv vadoši jomas speciālisti Latvijā. Ir plānots, ka Projekts LIFE REstore uzraudzības grupa tiek divas reizes gadā, kuras laikā tiek sniegta informācija par paveikto projekta ietvaros. Šādi tiek nodrošināta projekta mērķu sasniegšanas uzraudzība, projekta aktualitātes nodrošināšana, kā arī ir regulāra un nozīmīga viedokļu apmaiņas vieta starp dažādām organizācijām.

2.3. Netiešās ietekmes organizācijas

Komunikācijas stratēģijas nodrošināšana ar netiešās ietekmes organizācijām ir cieši saistīta ar komunikācijas nodrošināšanu ar lielākās ietekmes organizācijām. Arī šajā gadījumā ir paredzēts projekta LIFE REstore ietvaros rīkot publiskus pasākumus uz kuriem tiktu aicināti visi netiešās ietekmes organizāciju pārstāvji. Šāda publiska pasākuma mērķis būtu piesaistīt un informēt pēc iespējas plašāku speciālistu loku par LIFE REstore projektā paveikto, kā arī nodrošināt iespējami plašāku un pilnvērtīgāku informācijas, secinājumu un rezultātu pārnesi no lielākās ietekmes organizāciju semināriem. Netiešās ietekmes organizāciju publiskais informatīvais pasākums, būtu vieta, kurā būtu iespējams noskaidrot citu jomu profesionāļu viedokli par LIFE REstore projektā iegūtajiem secinājumiem un lielākās ietekmes organizācijas pārstāvju lemto attiecībā uz tālāko purvu biotopu aizsardzību / izmantošanu un kūdras lauku rekultivāciju iespējām un nepieciešamību.

Kopumā varētu tikt organizēti trīs pasākumi, kas varētu notikt 2017.g. II pusgadā, 2018.g. II pusgadā un 2019.g. II pusgadā.

2.4. Ieinteresētās organizācijas

Pārējās ieinteresētās organizācijas LIFE REstore projekta ietvaros ir nepieciešams informēt par valstiskās pieejas maiņu purvu biotopu atbildīgākā izmantošanā un kūdras lauku rekultivācijā. Ir nozīmīgi informēt pēc iespējas lielāku sabiedrības daļu par būtisku Latvijas teritorijas daļu, ko klāj purvi un kūdras lauki, un tās sniegtajiem ekosistēmu pakalpojumiem, kā arī to būtisko lomu SEG emisiju piesaistē vai izplatībā, kā arī uz augsto potenciālu biznesa un ekonomiskās aktivitātes paaugstināšanas vietām. Vispārējās sabiedrības informētības mērķis ir paaugstināt sabiedrības zināšanu līmeni un izpratni par notiekošajiem procesiem būtiskā Latvijas teritorijas daļā.

Ieinteresēto organizāciju informēšana varētu notikt projekta rezultātu prezentācijas ārējos semināros, konferencēs; sabiedrības informēšanas un izglītošanas pasākumos ar projekta LIFE REstore ietvaros radīto filmu demonstrēšanu pašvaldībās un NVO; kā arī izglītojošos pasākumos studentiem un skolēniem.